

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 11

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În peregrinările mele pe aceste drumuri nesfârșite, mi s-a întâmplat de câteva ori să pătrund în acele teritorii care deveniseră ale noastre de puțin timp; două locuri îmi rămân în minte ca fiind nemaipomenit de atrăgătoare și pline de farmec.

Unul este orașelul Balcic, iar celălalt, îngusta peninsulă Caliacra, o limbă singuratică de pământ ce înaintează în mare.

Balcicul este un oraș mititel și pitoresc, care aproape că se rostogolește în mare. Așezate în mici pâlcuri dezordonate, căsuțele sale turcești o iau în jos pe râpă, ca și cum ar luneca treptat, ademenite de apa de sub ele.

O stradă abruptă duce la un port miniatural, iar, pe ambele părți, faleze din piatră cenușie, cu forme ciudat de rotunde, alcătuiesc un golf deasupra căruia se întinde mica așezare, într-o pașnică izolare.

Am fost acolo doar o dată, dar am păstrat o amintire vie a aspectului său pitoresc, a localnicilor de seminții diferite, ce se îmbulzeau în jurul meu, a fermecătoarelor sale căsuțe cocoțate, care păreau să se agațe cu dificultate de povârnișurile înguste și abrupte.

Am ajuns la Caliacra pe înserat, când soarele se cufunda într-o parte a orizontului în mare, iar de partea cealaltă răsărea luna, o seceră subțire, reflectându-și paloarea eternă peste valuri.

Acolo uscatul coboară în pereți abrupti ca niște faleze, acestea fiind însă de lut, nu de piatră. Culoarea lor e roșiatică, iar în lumina slabă a apusului păreau că lucesc cu un soi de foc lăuntric, ce le dăruia o frumusețe de neuitat.

Solul este pietros; printre bolovani cresc flori necunoscute, acoperind spațiile goale dintre ei cu viață și culoare. O cărăruie traversează această lume de piatră ducând către un far înfipt cu o demnitate singuratică, privind la vasta întindere a mării. Ceva mai jos, într-o mică scobitură a unei stânci, greu de ajuns, a fost înmormântat un sfânt. O candelă singuratică arde tot timpul lângă mormântul sfântului, prin grija aceluiași mâini care aprind la căderea întunericului lumina farului pentru cei aflați noaptea pe mare.

Locul, ceasul, singurătatea, toate laolaltă m-au impresionat puternic. Am visat că voi ridica o culă*, sus pe creasta cea mai îndepărtată a țărmlui, acolo unde e doar o limbă îngustă, spălată pe ambele laturi de mare.

Am avut viziunea siluetei ei albe ca neaua ridicându-se pe fondul veșnic schimbător al cerului și al mării, imaginea apusurilor și răsăriturilor de soare care vor fi cu totul ale mele în acel loc, precum și cea a nopților când valurile vor părea o taină argintie sub strălucirea rece a lunii. M-am imaginat privind în jos de pe o galerie cu coloane la miile de pescăruși rotindu-se în jurul zidurilor, un abur de aripi albe în cerul de safir, sau noaptea, ca niște năluci, venind și îndepărtându-se într-un zbor fără de sfârșit, umplând bezna cu țipetele lor stranii și pline de tristețe, amestecate cu vuietul vântului!

Pentru o clipă, stând sprijinită de o stâncă și cu fața îndreptată spre neliniștea fără sfârșit a mării, am trăit această iluzie, știind foarte bine că nu era decât un vis, din acelea avute într-o seară când frumusețea ți s-a strecurat în suflet...

Maria, Regina României, *Țara pe care o iubesc*

*culă – turn în palat domnesc; (în text) termen folosit cu sensul de reședință

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *fără de sfârșit*. **6 puncte**
2. Menționează două caracteristici ale Balcicului, datorită cărora este considerat de autoare un oraș pitoresc, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează rolul farului din peninsula Caliacra, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Balcicul devine, pentru Regina Maria, o destinație mai accesibilă. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o dorință a Reginei Maria, apărută ca urmare a vizitării peninsulei Caliacra, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă omul se poate simți sau nu acasă în alte locuri decât în cele natale, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Țara pe care o iubesc* de Maria, Regina României, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL I

Interiorul unei cârciume, clădite cu grinzi de lemn. [...] la mijloc, ușa de la intrare; la stânga, fereastră mare și prăvălie cu oblon; lângă fereastră, taraba. La stânga, planul întâi și al doilea, două uși care dau în două odăi. La dreapta, planul întâi, chepengul beciului și o ușă care dă în celar*. La stânga, în față, o masă de lemn și scaune rustice. Lavițe pe lângă pereți.*

SCENA I

DRAGOMIR, GHEORGHE și ANCA

Toți trei stau împrejurul mesei pe care arde o lampă mică cu petrol. Gheorghe ține o gazetă în mână. Anca lucrează la o cămașă.

GHEORGHE: E greu să scape, firește... dar se-ntâmplă... Așa fac mai toți câți scapă: dintru-ntâi s-arată pocăiți, se prefac proști, se dau cu binișorul și, odată, când le vine bine, p-aici ți-e drumul...

DRAGOMIR: Adică și asta era șiret... se prefăcea... (*Zâmbind.*) Am înțeles.

I. L. Caragiale, *Năpasta*

* *chepeng* – ușă sau capac orizontal ușor înclinat cu care se închide intrarea într-o pivniță sau beci

* *celar* – (pop.) mică încăpere în locuințele țărănești, pentru păstrarea alimentelor și a obiectelor casnice

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.